

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/404/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6711214932
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6711214932.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, za ktorú koná ako advokát konateľ Mgr. Tomáš Kušník, proti odporcyni C. U., narodenej XX. XX. XXXX, bytom H., I. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, Advokátska kancelária Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 1 072, 98 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/37/2012 - 70 zo dňa 11. 10. 2012 , takto

rozhodol:

Uznesenie vo výroku, ktorým okresný súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, z r u š u j e a v tomto rozsahu vec vracia na ďalšie konanie.

Vo zvyšku zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil konanie podľa § 96 O. s. p. z dôvodu späťvzatie návrhu na jeho začatie v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2, veta prvá, O. s. p., pretože navrhovateľ vzal návrh späť, teda procesným spôsobom zaviniť zastavenie konania. Podľa daného ustanovenia by mal preto povinnosť navrhovateľ zaplatiť trovy konania. Odporca si však v konaní žiadne trovy neuplatnil, preto mu ich súd nepriznal. Náhradu trov konania nepriznal okresný súd ani vedľajšiemu účastníkovi, a to z dôvodu, že nezistil vznik účelnosti trov právneho zastúpenia. Mal za to, že vedľajší účastník je združenie založené na ochranu spotrebiteľa a jeho účelom je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie návrhov podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a zastupovanie v občiansko-súdnom konaní, ako aj vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka.

Už priamo z činnosti občianskeho združenia vyplýva právna pomoc spotrebiteľom a preto bolo neúčelné zvoliť si na zastupovanie aj napriek činnosti občianskeho združenia advokáta JUDr. Andreja Cifru, ktorý poskytoval právne služby občianskemu združeniu a zastupoval toto občianske združenie ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu v tomto konaní. Práve z dôvodu neúčelne vynaložených trov súd náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal.

Zároveň okresný súd rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku navrhovateľovi vo výške 57, 37 € prostredníctvom Daňového úradu Bratislava v zmysle § 11 ods. 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to proti výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, podal odvolanie v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) vedľajší účastník na strane odporcu. Odôvodnil ho tým, že: „okresný súd vec nesprávne právne

posúdil, ak tvrdí, že nezistil účelnosť vynaložených trov a že nejde o zložitý spor, ale o opakované zastupovanie vedľajšieho účastníka splnomocneným právnym zástupcom, keď jeho vyjadrenia sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach a takéto úkony by mal vykonávať vedľajší účastník sám“. Namietal, že okresný súd mal v danej veci jednoznačne aplikovať ust. § 146 ods. 2, veta prvá O. s. p., podľa ktorého zásadne platí, že ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2, veta druhá, O. s. p., zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania. Vedľajší účastník môže preukázať, že vo viacerých súdnych sporoch pôsobil už jeho vstup do konania pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania je dostatočne účinným prostriedkom zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Zdôraznil uplatnenie čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali adekvátne a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Okresný súd preto pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie a judikatúrou Súdneho dvora EÚ, keď zároveň zdôraznil, že o dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O. s. p.. Zároveň poukázal i na viaceré rozhodnutia Krajského súdu Prešov, Banská Bystrica a Košice, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Cdo 71/2010 a najnovšie komentáre k Občianskemu súdnemu poriadku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok uznesenia okresného súdu zmenil tak, že zaviazá navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového, ako i odvolacieho konania.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka podal písomné vyjadrenie navrhovateľ. Uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnú pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy. Vzhľadom na uvedené nemožno zo strany vedľajšieho účastníka hovoriť o trovách účelne vynaložených. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania žiadal potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy konania v odvolacom konaní, ktoré aj vyčísliť.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a v tomto rozsahu vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p..

Z dôvodov napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd konanie o veci zastavil podľa § 96 ods. 1 O. s. p., pretože navrhovateľ vzal návrh na jeho začatie späť v celom rozsahu, a to pred prvým pojednávaním. V súdnej veci vedľajší účastník na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstúpil do konania po oznámení o vstupe do konania, ktoré došlo okresnému súdu dňa 04. 09. 2012. Následne dňa 25. 09. 2012 bolo okresnému súdu doručené podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom tento vzniesol námietku premlčania celej pohľadávky navrhovateľa uplatnenej žalobou, pretože žaloba bola súdu doručená dňa 18. 10. 2011, teda po uplynutí premlčacej doby. Navrhol preto žalobu navrhovateľa zamietnuť. Až následne dňa 08. 10. 2012 pred začatím pojednávania vzal navrhovateľ návrh späť v celom rozsahu a navrhol konanie podľa § 96 O. s. p. zastaviť.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní úspešne, má zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo

na súdnu ochranu dotknutého účastníka. Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania (v danom prípade vedľajšiemu účastníkovi), je však i účelnosť trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na ich náhradu, nakoľko bol úspešný, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku kvalifikovanej obrany poskytnutej odporkyni prostredníctvom Združenia, ktoré v tomto konaní po oboznámení sa s návrhom vo veci samej, dôvodne vzniesol námietku premlčania. Až na základe písomného podania vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu navrhovateľom, a to v celom rozsahu. Zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností, t. j. nemôže byť vopred vylúčený z voľby možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta. Trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne, nakoľko boli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03), ak po dôvodne vznesenej námietke premlčania pôsobil jeho vstup pre navrhovateľa odradzujúceho v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal späť svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu a konanie žiadal zastaviť. Vstup vedľajšieho účastníka v tomto konaní bol dostatočne účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní. Odvolací súd preto považoval odvolanie vedľajšieho účastníka za dôvodné, pretože v danom prípade možno prijať právny záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu.

Keďže ust. § 94 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno z toho vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je jeho základné ústavné právo, ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má teda právo aj na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 O. s. p. patrí i právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Z uvedeného vyplýva, že ak v tomto prípade okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka postupoval podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p., postupoval vecne správne. Odvolací súd sa ale nestotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého nezistil vznik účelnosti trov právneho zastúpenia. Ako odvolací súd konštatuje vyššie, právny zástupca vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, teda poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu, ktoré boli vynaložené vedľajším účastníkom v spore v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením bol sledovaný cieľ, a to procesné presadzovanie uplatneného nároku, resp. procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Odvolací súd zdôrazňuje, že opakované a prípadne i menej náročné podania vedľajšieho účastníka sú len reakciou na opakované, často nedôvodné návrhy, ktorými navrhovateľ uplatňuje nároky z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne pohľadávky premlčané, ako je tomu i v tomto prípade.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutom výroku zrušil pre nesprávne právne posúdenie veci a vrátil vec v tomto rozsahu na ďalšie konanie. Dôvodom je aj okolnosť, že v prípade zmeny rozhodnutia v napadnutom výroku odvolacím súdom bez toho, aby účastníkovi konania umožnil vyjadriť sa k novým právnym záverom, by nebola zachovaná zásada dvojinstančnosti súdneho konania.

Proti ostatným výrokom uznesenia okresného súdu odvolanie nebolo podané, preto v týchto výrokoch uznesenie zostalo nedotknuté podľa § 206 ods. 3 O. s. p..

Úlohou okresného súdu bude v ďalšom konaní o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka postupovať vo vyššie naznačenom smere, teda v prípade, ak nezistí žiadne iné okolnosti, ktoré by mohli spĺňať charakter neúčelnosti trov konania, prizná vedľajšiemu účastníkovi, plnú náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia (§ 151 ods. 8 O. s. p.), ktorých vyčíslenie odvolací súd neposudzoval aj vzhľadom na zachovanie zásady dvojinstančnosti súdneho konania.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.